ԻԲ.00.01 - ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ ԵՎ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐ

Սոցիոլոգիայի հասկացութային տիրույթը: Սոցիոլոգիան հասարակական գիտությունների համակարգում. սոցիոլոգիական գիտելիքի և աշխարհայացքի առանձնահատկությունները: Սոցիոլոգիայի օբյեկտը, առարկան և գործառույթները: Հասարակությունը որպես սոցիոլոգիայի ուսումնասիրության օբյեկտ: Սոցիալական փաստեր և սոցիալական իրականություն: Սոցիալական տարածություն և սոցիալական ժամանակ: Սոցիալական կառուցվածք և սոցիալական գործընթաց: Սոցիալական համակարգ և կենսաշխարհ: Սոցիալական խումբ հասկացությունը: Սոցիալական դերեր և ստատուսներ (կարգավիճակներ): Սոցիալական կազմակերպություն: Սոցիալականացման գործընթացի ընդհանուր բնութագիրը, ագենտները: Սոցիալական ինստիտուտների բնութագիրը, տեսակները և ֆունկցիաները: Մշակույթ,մշակութային ռելյատիվիզմ և էթնոցենտրիզմ: Շահերի բախում և կոնֆլիկտ: Կոնֆլիկտի տեսակներ: Սոցիալական սիմվոլներ և կարծրատիպեր: Սոցիալական արժեքներ և նորմեր: Շեղվող վարք և սոցիալական վերահսկողություն: Սոցիալական անհավասարություն և շերտավորում: Աղքատություն: Դասակարգի և ազգի բնորոշումները: Ինքնության հիմնախնդիրը սոցիոլագիայում: Ինքնության տիպերը: Հայ ազգային ինքնության հիմնահարցերն արդի պայմաններում:

Սոցիոլոգիական տեսություններ: Սոցիոլոգիական տեսության կառուցվածքն ու կառուցման եղանակները: Սոցիոլագիական պոզիտիվիզմի ընդհանուր բնութագիրը: Պ. Սորոկինի սոցիալական ստրատիֆիկացիայի տեսությունը: Կառուցվածքաբանական սոցիոլոգիան (Կ. Լևի-Ստրոս): Կոնֆլիկտի ֆունկցիոնալիստական տեսությունը (Լ. Կոզեր): Կոնֆլիկտի դիալեկտիկական տեսությունը (Ռ. Դարենդորֆ): Փոխանակման տեսու-

թյան հիմնադրույթները. Ջ. Հոմանսի հայեցակարգը: Միկրո-մակրո անցումը Պ. Բլաուի փոխանակման տեսության շրջանակներում (փոխանակման աստիճանները): Սիմվոլիկ ինտերակցիոնիզմի տեսական նախադրյալների մշակումը Ջ. Միդի կողմից: Սիմվոլիկ ինտերակցիոնիզմի հիմնադրույթները և ուղղությունները: Ի. Գոֆմանի դրամատուրգիական մոտեցումը: Էթնոմեթոդաբանություն: Ֆենոմենոլոգիական սոցիոլոգիա: Թ. Պարսոնսի կառուցվածքային ֆունկցիոնալիզմը: Ռ.Մերտոնի սոցիոլոգիական ժառանգությունը: Ֆունկցիոնալիստական վերլուծությունը սոցիոլոգիայում: Համակարգային տեսության հիմնադրույթները:

Միջին մակարդակի տեսությունների առարկայական տիրույթը սոցիոլոգիայի համակարգում: Միջին մակարդակի տեսությունների հիմնախնդիրները, տեսակիրառական նշանակությունը: Քաղաքական սոցիոլոգիան որպես միջին մակարդակի սոցիոլոգիական տեսություն: Կազմակերպությունների սոցիոլոգիա: Տնտեսական սոցիոլոգիայի հիմնահարցերը: Կրոնի սոցիոլոգիայի տեղը սոցիոլոգիական գիտելիքի համակարգում: Անձի սոցիոլոգիա: Առողջապահության սոցիոլոգիա: Կրթության սոցիոլոգիայի հիմնախնդիրները: ԶԼՄ սոցիոլոգիա: Հաղորդակցությունների սոցիոլոգիանորպես միջին մակարդակի սոցիոլոգիական տեսություն: Քաղաքի սոցիոլոգիա. Տարածքաբնակավայրային, սոցիալ-հանրային և մենթալ կառուցվածքների հատումը քաղաքում: Ռազմական սոցիոլոգիա: Իրավունքի սոցիոլոգիանորպես միջին մակարդակի սոցիոլոգիական տեսություն: Հանցագործություն և պատիժ. պատժի գործառույթները: Ազատազրկում և ուղղում: Բանտը որպես տոտալ ինստիտուտ:

Սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդաբանություն և մեթոդներ: Մեթոդաբանության դերը գիտության կառուցվածքում: Սոցիոլոգիական մեթոդաբանության առանձնահատկությունները: Բազմապարադիգմալության գաղափարը: Լակատոսը և հետազոտական ծրագրերի մեթոդաբանությունը: Սոցիոլոգիական ռեալիզմ և սոցիոլոգիական նոմինա-

լիզմ: Սոցիոլոգիզմն իբրև մեթոդաբանական սկզբունք: Համապարփակ սոցիոլոգիական տեսության գաղափարը: Սոցիոլոգիական մոդելավորման առանձնահատկությունները: Սիներգետիկան իբրև ժամանակակից գիտությունների մեթոդաբանական հիմք: Քաոսի տեսության սոցիոլոգիական նշանակալիությունը: Ինտենցիոնալ մոտեցման հիմնական ուղղությունները, ընթացակարգերը: Որակական և քանակական հետազոտությունների տեսամեթոդաբանական հիմքերը:

Ֆենոմենոլոգիական հետազոտության առանձնահատկությունները: Կենսագրական հետազոտությունների էությունն ու իրականացման առանձնահատկությունները: Գիտափորձի մեթոդի առանձնահատկությունները սոցիոլոգիայում: Սոցիոլոգիական հարցումը և դրա տեսակները: Ֆոկուս-խմբերի և խմբային հարցազրույցների իրականացման առանձնահատկությունները: Հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման առանձնահատկությունները; Մարքետինգային ուսումնասիրությունները որպես հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման եղանակ: Մարքետինգային հետազոտությունների հատուկ տեխնիկաներ: Սոցիոլոգիական հետազոտության մեթոդները PR-ում: Դիտարկման մեթոդի առանձնահատկությունները սոցիոլոգիայում: Ցանցերի հետազոտության և վերլուծության առանձնահատկությունները: Էթնոսոցիոլոգիական հետազոտությունների ընթացակարգը: Խառը մեթոդներով հետազոտություններ: Գնահատող հետազոտություններ: Ծառայությունների/ծրագրերի արդյունավետության գնահատում: Շահառուների գնահատման մեթոդները: Մասնակցային մոնիտորինգի և գնահատման էությունը: Մասնակցային հետազոտությունների տեսակները, առանձնահատկությունները, կիրառության ոլորտները: Համայնքային գնահատման քարտերի մշակման գործընթացը, մեթոդաբանության խնդիրները, փուլերը: Դիսկուրս-վերլուծության ընթացակարգը: ԶԼՄ-ների կոնտենտ վերլուծությունը: Վիզուալ մեթոդների օգտագործումը սոցիոլոգիական հետազոտություններում: Պատկերի

սոցիոլոգիական վերլուծության հնարավորությունները: Տեսահարցազրույ-ցի ընթացակարգը, վերլուծությունը, կիրառման հնարավորությունները:
Սոցիոլոգիական հետազոտության իրականացում, արդյունքների ստուգում և վերլուծություն: Սոցիոլոգիական հետազոտություններում կիրառվող ընտրանքների հիմնական տեսակները: Ընտրանքի ձևավոր-ման առանձնահատկությունները: Ոչ պատահական ընտրանքների կիրառման առանձնահատկությունները: Սոցիոլոգիական չափման էու-թյունը և առանձնահատկությունները: Չափումների հիմնական տեսակ-ները սոցիոլոգիայում: Հուսալի չափման բաղադրիչները: Սոցիոլոգիական հետազոտությունների արդյունքների հավաստիությունը: Տեղեկատվու-թյան վալիդության հիմնախնդիրը սոցիոլոգիական հետազոտություննե-րում: Սոցիոլոգիական տեղեկատվության որակի հասկացությունը: Որա-կական տեղեկատվությունը և դրա առանձնահատկությունները: Հետա-զոտական գործընթացում վիզուալ նյութերի օգտագործում:
Քանակական տեղեկատվության վերլուծության սկզբունքները: Ինդեքս-ների հասկացությունը, տեսակները և կիրառման առանձնահատկու-թյունները: Քանակական տեղեկատվության բազմաչափ վերլուծության էությունը: Կոռելիացիոն վերլուծությունը սոցիոլոգիական հետազոտու-թյուններում: Ռեգրեսիոն վերլուծությունը սոցիոլոգիական հետազոտու-թյուններում: Բազմաչափ սանդղակավորման առանձնահատկությունները սոցիոլոգիայում: Գործոնային վերլուծության առանձնահատկությունները սոցիոլոգիական հետազոտություններում: Օբյեկտների վիճակագրական տիպաբանում կլաստերային վերլուծության միջոցով: Լատենտ-կառուց-վածքային վերլուծության էությունը: Տրամաբանական քառակուսին, սիլո-գիզմը և դրանց նշանակությունը որակական տեղեկատվության վերլու-ծության և վերիֆիկացիայի համար: Նկարագրողական վիճակագրու-թյունների հաշվարկում: Սոցիալական ցանցերի վերլուծությունը ծրագրա-յին փաթեթների միջոցով: Աղյուսակները և գրաֆիկները ցանցային

վերլուծության ընթացքում:Ֆոկուս-խմբերի հարցազրույցների արդյունքների վերլուծությունը: Դեպքերի վրա հիմնված վերլուծություն:

Սոցիալական մոդելավորման և կանխատեսման մեթոդաբանական սկզբունքներ: Մոդելի հասկացությունը և տեսակները: Վերլուծության տեխնիկական հաշվետվությունը և վիճակագրական մասին ներկայացվող հիմնական պահանջները: Մոդելների տիպաբանություն: Կոգնիտիվ մոդել: Բովանդակային մոդելների տեսակները: Մոդելավորման հիմնական փուլերը: Գործընթացների մոդելների հիմնական տարատեսակները և դրանց օրինակները: Խաղային մոդելներ: Սոցիալական երևույթների կառուցվածքային մոդելները, նորմատիվ և դիսկրիպտիվ մոդելներ: Խաղերի՝ որպես սոցիալական մոդելների տեսակները: Մաքուր և խառը ռազմավարությունների սահմանումը և կիրառումը խաղային մոդելավորման մեջ: Վերջավոր խաղերի լուծման մեթոդների ընդհանուր սկզբունքները: Կանխատեսումների մշակման հիմնական սկզբունքները: Կանխատեսման կողմնորոշմամբ հետազոտություններում սոցիոլոգիական հարցման մեթոդի առանձնահատկությունները: Կանխատեսումների վերիֆիկացման տեսակները: Փորձագետների խմբի որակական և քանակական կառուցվածքը կանխատեսման կողմնորոշմամբ հետազետություններում: Կանխատեսումների մշակման հիմնական փուլերը: Հակադարձ կապի ազդեցությունը սոցիալական կանխատեսումների իրականացման վրա: Ձևային մոդելավորման եղանակը սոցիալական կանխատեսման մեջ: Էվրիստիկ (ասոցիատիվ) մոդելները սոցիալական կանխատեսման մեջ:

Սոցիալական տեխնոլոգիաներ և գործընթացներ: PR (հասարակության հետ կապեր) գործունեության նպատակները, խնդիրները, առանձնահատկությունները: PR մեթոդաբանությունը և հնարները: PR արշավի փուլերը: Գովազդ և մարքետինգ: Տպավորությունների կառավարում: Քաղաքական մասնակցություն և այն խթանող տեխնոլոգիաներ: Ղեկավարում և առաջնորդություն: Կոնֆլիկտի կառավարում և լուծում: Տեղե-

կատվական պատերազմի տեխնոլոգիաներ: Միջնորդություն և բանակցություններ: Սոցիալական քաղաքականություն և սոցիալական ռիսկերի կառավարում: Սոցիալական աշխատանքի մոդելներ և տեխնոլոգիաներ: Խորհրդատվություն և ուղղորդում: Ազատազրկվածների ուղղման նպատակով կիրառվող սոցիալական տեխնոլոգիաներ:Սոցիալական ճարտարագիտություն և սոցիալական նախագծում: Ռազմավարական պլանավորում և ժամանակի կառավարում: Մարդկային ռեսուրսների կառավարում: Կրթական տեխնոլոգիաներ: Միգրացիոն գործընթացների կարգավորում և կառավարում: Միգրացիոն գործընթացների առանձնահատկությունները և տիպաբանությունը: Միգրացիոն հոսքերի սոցիալական և տնտեսական բովանդակությունը: Միգրացիոն ցանցեր, սփյուռք և տրանսնացիոնալիզմ (վերազգայնականություն): Ինքնության փոխակերպման գործընթացները:Քաղաքային կյանքի դինամիկ գործընթացները արդի Հայաստանում:

Արդի սոցիոլոգիայի հայեցակարգերն ու հիմնախնդիրները:

Անհատի և հասարակության փոխհարաբերության մեկնաբանությունն ըստ Նորբերտ Էլիասի: Հասարակությունը՝ որպես օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ իրականություն (Պ. Բերգեր և Թ.Լուկման): Համաշխարհային համակարգի ճգնաժամը (Ի. Վալերստեյն): Իմանուել Վալերստեյնը գլոբալացման և ձախ ուժերի ռազմավարության մասին: Միշել Ֆուկոյի սոցիոլոգիական հայեցակարգը: Սոցիալական կապիտալի հայեցակարգն ըստ Ջեյմս Քոլմանի: Սոցիալական տարածություն, Habitus և հասարակական ճաշակ հասկացությունները (Պ. Բուրդյե): Կապիտալի տեսակները և հասարակական կարծիքի հիմնախնդիրն ըստ Պիեռ Բուրդյեի:Ժան Բոդրիարի սոցիոլոգիական հայեցակարգը: Սոցիալական համակարգերի առանձնահատկությունները (Ն. Լուման): Ճգնաժամերի տիպերն ըստ Յուրգեն Հաբերմասի: Համակարգային ինտեգրացիա և սոցիալական ինտեգրացիա հասկացությունների մեթոդաբանական նշանակությունը:

Կոմունիկատիվ գործողության տեսություն (Յ. Հաբերմաս): Ռացիոնալ ընտրության հիմնախնդիրը սոցիոլոգիայում: Էնթոնի Գիդենսի սոցիալական ռիսկի հայեցակարգը և ստրուկտուրացիայի տեսությունը: Ռիսկի հասարակության առանձնահատկությունները (Ու. Բեկ): Սոցիալական ռիսկի սահմանման և գնահատման հիմնախնդիրները: Ինֆորմացիոնալ հեղափոխության առանձնահատկություններն ըստ Մանուել Կաստելսի:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Աթանեսյան Ա. Հաղորդակցությունները և կոնֆլիկտը, Եր., ԵՊՀ հրատ., 2004:
2. Բաբլոյան Ա. Գ., Կոնֆլիկտի կարգավորումը և բանակցությունները, Եր., ԵՊՀ հրատ., 2004:
3. Թադևոսյան Գ.Մ., Որակական սոցիոլոգիական հետազոտություններ. տեսություն, մեթոդաբանություն և մեթոդ, ԵՊՀ հրատ., Եր., 2006:
4. Թադևոսյան Գ.Մ., Մասնակցային մոնիտորինգ և գնահատում. <<Համայնքային գնահատման քարտեր>> մեթոդաբանություն, Մեթոդ. ձեռնարկ, Բավիղ, Եր., 2005.
5. Մելքոնյան Ն.Ա., Սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդները PR-ում, ԵՊՀհրատ.Եր., 2007.
6. Ռազմական սոցիոլոգիա. Նյութերի ժողովածու (խմբ. Լ. Հ. Հարությունյան), Եր., ԵՊՀ հրատ., 2005:
7. Аршинов В. И., Синергетика как феномен постнеклассической науки, http://humanities.edu.ru.
8. Атанесян А.В., Актуальные проблемы политических и конфликтных коммуникаций. Ер., Изд-во ЕГУ, 2008.
9. Бабосов Е. М. Социология управления. М., 2002.
10. Батыгин Г. С., Лекции по методологии социологических исследований, http://www.auditorium.ru/aud/search/.
11. Бек У., Общество риска, М., 2001.
12. Бергер П., Лукман Т., Социальное конструирование реальности, М., 1995.
13. Бестужев-Лада И.В., Социальное прогнозирование и моделирование. М., 2005.

14. Валлерстейн И., Конец знакомого мира:социология 21 века, М., 2004.
15. Вебер М., Избранные произведения, М., Прогресс, 1990.
16. Гарфинкель Г., Этнометодология, http://www.soc.pu.ru
17. Гидденс Э., Устроение общества (очерк теории структурации), М., 2003.
18. Гидденс Э. Социология. М, Эдиториал, 1999.
19. Готлиб А. С., Основные черты качественного подхода в социологическом исследовании, http://sociologi.narod.ru
20. Гофман И., Представление себя другим в повседевной жизни, М., 2000.
21. Дарендорф Р., Тропы из утопии: Работы по теории и истории социологии, М., 2002.
22. Девятко И.Ф., Методы социологического исследования, Екатеринбург, изд-во Уральского университета, 1998.
23. Зборовский Г.Е., Шуклина Е. А., Социология образования: Учебное пособие.М., 2005.
24. Здравомыслов А.Г. Социология конфликта, М.: Аспект Пресс, 1996.
25. Кастельс М., Информационная эпоха, Высшая школа экономики, М., 2000.
26. Клонингер С., Теории личности: познание человека, СПб.: ПИТЕР, 2003.
27. Кондратюк Л.В., Антроплогия преступления,М., 2001.
28. Кун Т., Структура научных революций, Москва, 2003.
29. Лакатос И., Методология исследовательских программ, Москва, 2003.
30. Мангейм К. Идеология и утопия (диагноз нашего времени),М., 1994.
31. Миллс Ч. Р., Социологическое воображение, Москва, 2001.
32. Мкртичян А.Е., Хаос как системообразующий механизм самоорганизации социума, Ереван, 2008.
33. Паниотто В. И., Максименко В.С., Количественные методы в социологических исследованиях, М., 1982.
34. Печурина А.В., Визуализация социальных исследований: новые данные или новые знания?/ Социологический журнал, #3, М., 2007.
35. Политическая социология. Под ред. Ж. Т. Тощенко, М., Юнити-Дана, 2002.
36. Почепцов Г. Г., Паблик рилейшнз для профессионалов, 1998.

37. Почепцов Г. Г., Коммуникативные технологии 20-го века,М.: Рефл-Бук, 2002.
38. Пригожин А. И. Организации:Системы и люди. М., 1998.
39. Радаев В.В., Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект Пресс, 1997.
40. Ритцер Дж., Современные социологические теории, СПб., 2002.
41. Толстова Ю.Н., Анализ социологических данных, М., Научный мир, 2000.
42. Федотова Л.Н., Социология массовой коммуникации, Изд. Питер, 2004.
43. Фролов С.С., Социология организаций. М.: Гардарики, 2001.
44. Фуко М., История человеческой сексуальности, М., 2003.
45. Хьелл Л., Зиглер Д., Теории личности, 3-е издание, СПб.: Питер, 2002.
46. Чесноков С. В., Основы гуманитарных измерений, М., ВНИИСИ,1996.
47. Штомпка П., Визуальная социология. Фотография как метод исследования, М., 2007.
48. Элиас Н., Общество индивидов, М., 2001.
49. Юридическая социология, отв. ред. Глазырин В.А., М., 2000.
50. Ядов В. А., Стратегия социологического исследования, М., 1998.
51. Armenians around the World: Migration and Transnationality. Mkrtichyan A. (ed.),Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien: Peter Lang, 2015
52. Cohen C., Global Diasporas, London, 1997.
53. Habermas J., Theory of Communicative Action,Boston: Beacon Press, 1984.
54. Levy P.S., Sampling of Populations: Methods and Applications, Wiley Series, 1999.
55. Luhman N., Essays on self-reference. N.Y.:Columbia University Press, 1990.
56. Scott J., Social Network Analysis: A Handbook, Second edition, Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 2000.
57. Sharon L., Sampling: Design & Analysis, Duxbury Press, 2002.
58. Tabachnick B.G., Fidell L.S., Using multivariate statistics. Harper Collins College Publ., 1996.

59. Smelzer N., Swedberg R. (eds.). The Handbook of Economic Sociology. Princeton, Princeton University Press, 1994.

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայաստանյան համայնքն այսօր. Մասնակցային զարգացման վճռորոշ գործոններն ու խնդիրները. Սեմինարի նյութեր, Համաշխարհային Բանկ, 2003.
2. Зомбарт В. Буржуа. Этюди по истории духовного развития современного экономического человека,М.: Наука, 1994.
3. Основы прикладной социологии, под ред. Шереги Ф.Э., Горшкова М.К., Учебник для вузов , Т.1-2, Центр социального прогнозирования и маркетинга., М.,1996.
4. Почепцов Г. Г., Информационные войны, Москва, 2001.
5. Шумпетер Й., Теория экономического развития,М.: Прогресс, 1982.
6. Becker H., Visual Sociology, Documentary Photography and Photojournalism: It's (Almost)All a Matter of Context, Visual Sociology 10(1-2).
7. Darendorf R., Homo Sociologicus, L., 1973.
8. Dudsbury H., Student Handbook for the Study of the Future. Washington, 1999.
9. Giddens A., The Consequences of Modernity, Stanford, 1990.
10. Mutzel M.P.,(Eds), Graph Drawing Software, Berlin, Springer, 2003.
11. Rupesinghe K., Civil Wars, Civil Peace, London, 1998.
12. Tiryakian E., Structural Sociology. In: J. C. McKinney&E.A. Tiryakian (eds.),Theoretical Sociology. Perspectives and Developments, N.Y.: Meredith Corp., pp.111-135.
13. Walsh A., Statistical for the social sciences: with computer-based applications.-N. Y.: Harper & Row Publishers,2000.
14. Waltz K., Man, the State and War: a Theoretical Analysis. Columbia 2001.
15. White W. F., Participatory Action Research, SAGE Publications, Inc. 1991.
16. Wolinsky F.D., The sociology of health: principles, practitioners and issues. Belmont, California: Wadsworth Publishing Company, 1998.